

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-041/25-43498/2

Podgorica, 16.12.2025.godine

Za: MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, mr Admiru Šahmanoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije

Veza: Vaš akt broj: 01-011/25-2796/5 od 09.12.2025. godine

Poštovani gospodine Šahmanoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predloženim zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije treba da riješi sljedeće probleme:

- Uvođenje pojma "energetsko siromaštvo" i usklađivanje sa pozitivnim zakonskim propisima,
- Adekvatno prepoznavanje principa "energetska efikasnost na prvom mjestu" koji podrazumijeva obavezu da se prilikom donošenja politika i mjera uzima u obzir potreba i neophodnost unaprijeđenja energetske efikasnosti i prilikom planiranja razmatra implementacija energetski efikasnih tehnologija.
- Pобољшanje legislativnog okvira za unaprijeđenje energetske efikasnosti u zgradama, energetskog sertifikovanja zgrada i redovnih pregleda tehničkih sistema (u skladu sa inoviranom Direktivom o energetskim karakteristikama zgradama).
- Unaprijeđenje procesa kontrole kvaliteta izdatih sertifikata. Izdavanje neadekvatnih sertifikata energetskih karakteristika zgrada može za sobom povući niz posledica kao što su: neadekvatni podaci o potrebama predmetnog objekta, neadekvatno planiranje mjera energetske efikasnosti, neadekvatno održavanje objekata itd.
- Sprovođenje ovih izmjena nameće dodatnu odgovornost ovlašćenim licima za vršenje energetskih pregleda zgrada, što će doprinijeti potrebi njihovog stalnog usavršavanja u cilju konkurentnosti na tržištu sertifikovanja.
- U slučaju "status quo" odnosno nedonošenja izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije tržišta sertifikata energetske efikasnosti bi bilo izloženo mogućim zloupotrebama čime bi se ugrozila vjerodostojnost izdatih sertifikata, a samim tim i informacije dobijene iz registra izdatih sertifikata bile bi nepouzdanе čime bi se ugrozio proces sprovođenja mjera energetske efikasnosti.

Predloženo zakonsko rješenje uvodi sistem kontrole kvaliteta sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade kojim će se obezbijediti transparentnost i vjerodostojnost izdatih sertifikata,

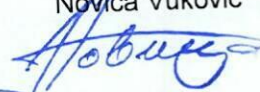
Uvažavajući da je obaveza sertifikovanja zgrada uvedena Zakonom o efikasnom korišćenju energije iz 2014. godine, ali da nije realizovana u praksi zbog nedostatka nacionalnog softvera (MEEC) za energetsko sertifikovanje zgrada, nemamo primjedbi, uz napomenu da je prilikom definisanja naknada za sprovođenje kontrole kvaliteta potrebno uvažiti uporedive iznose naknada u zemljama regiona, te iste definisati na nivou nižem od regionalnog prosjeka.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Države. Podrška u vezi uspostavljanja sistema za energetske sertifikovanje zgrada je obezbijeđena od strane Njemačke razvojne banke (KfW) u okviru projekta "Unaprijeđenje energetske efikasnosti u javnim zgradama". Implementacija predmetnih izmjena i dopuna ne predviđa međunarodne finansijske obaveze. Kako je navedeno u dopisu, donošenje podzakonskih akata na osnovu propisa neće izazivati dodatne troškove u odnosu na važeće zakonsko rješenje. Nadalje, procjenu budžetskih prihoda nije moguće dati zbog nepostojanja potrebnih podataka. Prihodi koji će se ostvarivati po osnovu izdatih sertifikata, a čija je visina definisana Pravilnikom o utvrđivanju visine naknade za izdavanje sertifikata o energetskim karakteristikama zgrada ("Službeni list" 67/2024) će se uplaćivati na namjenski podračun budžeta. Sredstva uplaćena na ovaj račun će se koristiti za održavanje nacionalnog softvera (MEEC).

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EFIKASNOM KORIŠĆENJU ENERGIJE

Član 1

U Zakonu o efikasnom korišćenju energije („Službeni list CG”, br. 57/14, 25/19 i 140/22) u članu 4 stav 1 na kraju tačke 15 tačka se zamjenjuje tačka - zarezom i dodaju tri nove tačke koje glase:

16) **princip energetska efikasnost na prvom mjestu** podrazumijeva da se pri planiranju energetske politike i donošenju investicionih odluka, u cilju efikasnijeg snabdijevanja energijom, u što većoj mjeri uzmu u obzir alternativne, isplative mjere energetske efikasnosti, a koje uključuju postizanje ušteda energije u krajnjoj potrošnji, upravljanje potrošnjom i efikasniju transformaciju, prenos i distribuciju energije;

17) **upravljanje potrošnjom** je promjena potrošnje energije krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutne obrasce potrošnje kao odgovor na tržišne signale, uključujući vremenski promjenljive cijene električne energije ili novčane podsticaje ili kao odgovor na prihvatanje ponude krajnjeg kupca za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organizovanom tržištu;

18) **energetsko siromaštvo** je stanje u kome domaćinstvo nema pristup osnovnim energetske uslugama koje obezbjeđuju pristojne standarde života i zdravlja, kao i adekvatno grijanje i hlađenje, toplu vodu, osvjetljenje i energiju za napajanje kućnih aparata.“.

Član 2

U članu 5 stav 1 poslije riječi: „politika energetske efikasnosti” dodaju se riječi: „planira se uvažavajući princip energetske efikasnosti na prvom mjestu, a“.

Član 3

U članu 29 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Prilikom uspostavljanja programa podsticaja koji mogu obuhvatiti subvencije, finansijske podsticaje, povoljne kreditne linije, poreske olakšice i druge mjere podrške za unapređenje energetske efikasnosti za sektor domaćinstava dužnu pažnju treba posvetiti smanjenju energetskog siromaštva.“.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 4

U članu 35č stav 3 riječi: „najduže, do godinu dana, uz mogućnost produženja tog roka” brišu se.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregleda zgrada koje obavlja djelatnost privremenih, odnosno povremenih poslova u Crnoj Gori duže od jedne godine, dužno je da Ministarstvu podnosi pisanu izjavu iz stava 2 ovoga člana jednom u kalendarskoj godini, navodeći u njoj svaku promjenu podataka.“.

Član 5

U članu 41 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade za porodične stambene zgrade dostavlja izvođač radova uz izjavu da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom, glavnim projektom i da je podoban za upotrebu.“.

Član 6

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

„Kontrola kvaliteta sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade

Član 43a

Na osnovu podataka iz registra izdatih sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade iz člana 39 ovog zakona Ministarstvo vrši kontrolu kvaliteta izdatih sertifikata.

Kontrolu kvaliteta iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može povjeriti ovlašćenom pravnom licu koje je stručno za obavljanje poslova energetskih pregleda zgrada.

1944

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the war. It is a very interesting and informative document, which gives a clear picture of the state of affairs at the time. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

2. The second part of the report deals with the military situation. It gives a detailed account of the operations of the various armies and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

3. The third part of the report deals with the political situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

4. The fourth part of the report deals with the economic situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

5. The fifth part of the report deals with the social situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

6. The sixth part of the report deals with the cultural situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

7. The seventh part of the report deals with the scientific situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

8. The eighth part of the report deals with the religious situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

9. The ninth part of the report deals with the legal situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

10. The tenth part of the report deals with the medical situation. It gives a detailed account of the policies of the various governments and the progress of the war. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material, which he has presented in a clear and concise manner. The report is well written and is a valuable contribution to the history of the war.

Radi sprovođenja kontrole kvaliteta iz stava 1 ovog člana investitor, odnosno vlasnik objekta je dužan da dostavi tehničku dokumentaciju objekta na zahtjev Ministarstva.

U slučaju da se u postupku kontrole kvaliteta utvrdi da sertifikat o energetskeim karakteristikama zgrade ne odgovara izvedenom stanju objekta Ministarstvo će taj sertifikat poništiti i naložiti investitoru, odnosno vlasniku objekta da pribavi novi sertifikat u roku od 60 dana od dana poništavanja sertifikata o energetskeim karakteristikama zgrade i o tome obavijesti Ministarstvo.

Bliži postupak kontrole kvaliteta sertifikata o energetskeim karakteristikama zgrade, uslove za sprovođenje kontrole kvaliteta, visinu naknade za sprovođenje kontrole kvaliteta, kao i kriterijume za gubitak statusa ovlašćenog pravnog lica za vršenje energetskeih pregleda propisuje Ministarstvo."

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu u osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, prema kojem je određeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije se pristupilo kako bi se postojeće zakonsko rješenje unaprijedilo prevashodno u dijelu:

- usaglašavanja sa pravnim okvirom Evropske unije u oblasti energetske efikasnosti i domaćim zakonodavstvom, Zakonom o energetici.
- poboljšanja pravnog osnova za bolju primjenu postojećih i donošenje budućih podzakonskih akata, posebno po pitanju uređivanja problematike energetske efikasnosti u zgradama i unapređenja procesa kontrole kvaliteta vršenja energetske pregleda zgrada.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakon o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14, 25/19 i 140/22) je usaglašen sa ključnim zahtjevima relevantnih direktiva Evropske unije iz oblasti energetske efikasnosti.

IV. OBJAŠNJENJA OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 4 važećeg zakona, na način da se dodaju četiri nove tačke, odnosno četiri nove definicije kojima se bliže pojašnjavaju pojmovi koji se uvode ovim izmjenama i dopunama, koje glase:

Tačka 16) "**Princip energetska efikasnost na prvom mjestu**" podrazumijeva da se pri planiranju energetske politike i donošenju investicionih odluka, u cilju efikasnijeg snabdijevanja energijom, u što većoj mjeri uzmu u obzir alternativne, isplative mjere energetske efikasnosti, a koje uključuju postizanje ušteda energije u krajnjoj potrošnji, upravljanje potrošnjom i efikasniju transformaciju, prenos i distribuciju energije;

Tačka 17) "**Upravljanje potrošnjom**" je promjena potrošnje energije krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutne obrasce potrošnje kao odgovor na tržišne signale, uključujući vremenski promjenljive cijene električne energije ili novčane podsticaje ili kao odgovor na prihvatanje ponude krajnjeg kupca za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organizovanom tržištu;

Tačka 18) "**Energetsko siromaštvo**" je stanje u kome domaćinstvo nema pristup osnovnim energetskim uslugama koje obezbjeđuju pristojne standarde života i zdravlja, uključujući adekvatno grijanje i hlađenje, toplu vodu, osvjetljenje i energiju za napajanje kućnih aparata;

Tačka 19) "**kvalifikovano lice**" je fizičko lice koje je obučeno za vršenje energetske pregleda zgrada.

U članu 2 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 5 stav 1 na način da se poslije riječi: "politika energetske efikasnosti" dodaju riječi "planira se uvažavajući princip energetska efikasnost na prvom mjestu, a", u cilju usklađivanja sa zahtjevima Direktive o energetske efikasnosti (Direktiva (EU) 2012/27).

U članu 3 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 29, na način da se poslije stava 3 dodaje novi stav koji glasi: "Prilikom uspostavljanja programa podsticaja koji mogu obuhvatiti subvencije, finansijske podsticaje, povoljne kreditne linije, poreske olakšice i druge mjere podrške za unapređenje energetske efikasnosti za sektor domaćinstava dužnu pažnju treba posvetiti smanjenju energetske siromaštva", u cilju uvažavanja socijalnih prilika u Crnoj Gori, kao i u cilju usklađivanja sa Zakonom o energetici i zahtjevima Direktive o energetske efikasnosti (Direktiva (EU) 2012/27).

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the general situation and the second section deals with the progress of the work.

2. The second part of the report deals with the results of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the results of the work in the field of research and the second section deals with the results of the work in the field of administration.

3. The third part of the report deals with the conclusions of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions of the work in the field of research and the second section deals with the conclusions of the work in the field of administration.

4. The fourth part of the report deals with the recommendations of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations of the work in the field of research and the second section deals with the recommendations of the work in the field of administration.

5. The fifth part of the report deals with the summary of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the summary of the work in the field of research and the second section deals with the summary of the work in the field of administration.

U članu 4 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 35č stav 3, na način da se riječi "najduže, do godinu dana, uz mogućnost produženja tog roka", brišu. Takođe, poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi: "Kvalifikovano lice koje obavlja djelatnost privremenih, odnosno povremenih poslova u Crnoj Gori duže od jedne godine, pisanu izjavu iz stava 2 ovoga člana podnosi Ministarstvu jednom u kalendarskoj godinu i u istoj navodi moguće izmjene podataka", u cilju usaglašavanja sa Direktivom o uslugama 2006/123/EZ.

U članu 5 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 41, na način da se poslije stava 2 dodaje novi stav koji glasi: "Sertifikat o energetske karakteristika zgrade za porodične stambene zgrade dostavlja izvođač radova uz izjavu da je objekat izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i glavnim projektom i da je podoban za upotrebu", u cilju usaglašavanja sa Zakonom o izgradnji objekata.

U članu 6 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena na način da se poslije člana 43 dodaje novi član 43a koji glasi: "Na osnovu podataka iz registra izdatih sertifikata iz člana 39 Ministarstvo vrši kontrolu kvaliteta izdatih sertifikata.

Kontrolu kvaliteta iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može povjeriti ovlaštenom pravnom licu koje je stručno za obavljanje poslova energetske pregleda zgrada.

U cilju sprovođenja kontrole kvaliteta iz stava 1 ovog člana investitor odnosno vlasnik objekta je dužan do dostavi tehničku dokumentaciju objekta na zahtjev Ministarstva.

U slučaju da se u postupku kontrole kvaliteta utvrdi da sertifikat o energetske karakteristika zgrade ne odgovara izvedenom stanju objekta Ministarstvo će takav sertifikat poništiti i naložiti investitoru odnosno vlasniku objekta da pribavi novi sertifikat u roku od 60 dana od dana poništavanja sertifikata i o tome obavijesti Ministarstvo.

Postupak kontrole kvaliteta sertifikata o energetske karakteristika zgrade, uslovi za sprovođenje kontrole kvaliteta i visina naknade za sprovođenje kontrole kvaliteta utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo", u cilju unapređenja procesa kontrole kvaliteta izdatih sertifikata.

V. RAZLOZI ZA NESPROVOĐENJE JAVNE RASPRAVE

Članom 52 stav 2 Zakona o državnoj upravi propisani su izuzetni slučajevi kada nije obavezno sprovođenje javne rasprave u pripremi zakona, i to: 1) kad se zakonom, odnosno strategijom uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbjednosti i godišnjeg budžeta; 2) u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima; 3) kod manjih izmjena zakona kojima se bitno drukčije ne uređuje neko pitanje.

Kako se ovim Predlogom zakona predlažu neznatne izmjene i dopune Zakona o efikasnom korišćenju energije, kojima se dopunjavaju definicije, preciziraju pojedine procedure i unapređuje kontrola kvaliteta, bez mijenjanja osnovnih instituta i pravne prirode zakona, ocijenjeno je da se radi o izmjenama manjeg obima u smislu citirane zakonske odredbe.

Predložene izmjene i dopune imaju usaglašavajući karakter sa pravnom tekovinom Evropske unije i planiranim aktivnostima iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a njihova izrada je prethodno konsultovana kroz stručne ekspertske diskusije, uključujući održavanje tematskog okruglog stola, na kojem su prikupljena mišljenja i sugestije relevantnih subjekata.

Imajući u vidu navedeno, odlučeno je da se za ovaj Predlog zakona ne sprovodi javna rasprava.

VI. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo energetike i rudarstva

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o efikasnom korišćenju energije treba da riješi sljedeće probleme:

- Uvođenje pojma "energetsko siromaštvo" i usklađivanje sa pozitivnim zakonskim propisima,
- Adekvatno prepoznavanje principa "energetska efikasnost na prvom mjestu" koji podrazumijeva obavezu da se prilikom donošenja politika i mjera uzima u obzir potreba i neophodnost unaprjeđenja energetske efikasnosti i prilikom planiranja razmatra implementacija energetski efikasnih tehnologija.
- Poboljšanje legislativnog okvira za unaprijeđenje energetske efikasnosti u zgradama, energetskog sertifikovanja zgrada i redovnih pregleda tehničkih sistema (u skladu sa inoviranom Direktivom o energetskim karakteristikama zgrada),
- Unaprjeđenje procesa kontrole kvaliteta izdatih sertifikata. Izdavanje neadekvatnih sertifikata energetskih karakteristika zgrada može za sobom povući niz posledica kao što su: neadekvatni podaci o potrebama predmetnog objekta, neadekvatno planiranje mjera energetske efikasnosti, neadekvatno održavanje objekta i td.
- Sprovođenje ovih izmjena nameće dodatnu odgovornost ovlašćenim licima za vršenje energetskih pregleda zgrada, što će doprinijeti potrebi njihovog stalnog usavršavanja u cilju konkurentnosti na tržištu sertifikovanja.
- U slučaju „status quo“ odnosne nedonošenja izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije tržište sertifikata energetske efikasnosti bi bilo izloženo mogućim zloupotrebama čime bi se ugrozila vjerodostojnost izdatih sertifikata, a samim tim i informacije dobijene iz registra izdatih sertifikata bile bi nepouzdanе čime bi se ugrozio proces sprovođenja mjera energetske efikasnosti.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije poboljšava se postojeći pravni okvir u oblasti energetske efikasnosti sa ciljem:

- Usaglašavanja sa osnovnom EU direktivom za oblast energetske efikasnosti (Direktiva 2012/27/EU) i inoviranom Direktivom o energetskim karakteristikama zgrada (Direktiva 844/2018/EU) koje je Crna Gora u obavezi da transponuje po osnovu članstva u Energetskoj zajednici, posebno u dijelu:
 - izdavanja sertifikata energetske efikasnosti,
 - kontrole izdatih sertifikata,
- Navedeni ciljevi su u potpunosti usklađeni sa strateškim dokumentima: Energetska politika Crne Gore do 2030. godine i Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine. Usklađivanje predmetnog Zakona sa EU direktivama je predviđeno i Programom postupanja Crne Gore EU.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Dvije su opcije, ne vršiti izmjene postojećeg zakona ili postojeći zakon izmijeniti/dopuniti u skladu sa preuzetim obavezama usklađivanja Nacionalnog zakonodavstva sa EU legislativom, a posebno sa EU Direktivom o energetske efikasnosti 2012/27/EU, i inoviranom Direktivom o energetskim karakteristikama zgrada 844/2018, šta predstavlja i jasnu preporuku i očekivanja Energetske Zajednice, u čemu se ogleda obaveza intervencije u dijelu izmjena i dopuna postojećeg zakonskog okvira. Takođe, predloženim izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije značajno se unapređuje ambijent energetske efikasnosti u sektoru zgradarstva, a koji se smatra najvećim potrošačem energije. Procijenjeno je da oko 40% ukupno potrošnje energije otpada na sektor zgradarstva. Takođe, procjena je da sektor zgradarstva emituje oko 50% gasova sa efektom staklene bašte.

Opcija "status quo", odnosno odsustvo regulatorne promjene, nije prihvatljiva, jer navedene probleme ne bi bilo moguće otkloniti bez izmjena i dopuna regulatornog okvira. Problemi se mogu riješiti, i ispuniti postavljeni ciljevi isključivo donošenjem predloženih izmjena i dopuna. Donošenje predmetnih izmjena i dopuna sastavni je dio Reformske agende i procesa harmonizacije zakonodavnog okvira u oblasti energetske efikasnosti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predmetnim zakonom su unaprijeđene odredbe kojima će se obezbijediti preduslovi za sertifikovanje energetskih karakteristika zgrada u Crnoj Gori. Obaveza sertifikovanja zgrada je uvedena Zakonom o efikasnom korišćenju energije iz 2014. godine, ali nije realizovana u praksi zbog nedostatka nacionalnog softvera (MEEC) za energetske sertifikovanje zgrada, kojim se implementira metodologija proračuna energetskih karakteristika zgrada. Ministarstvo energetike i rudarstva uz podršku KfW banke, u okviru projekta „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“ je razvilo nacionalni softver 2023. Godine čime su se stvorili preduslovi za proces energetskog sertifikovanja zgrada.

- Krajni cilj sertifikovanja zgrada je transformacija fonda zgrada ka efikasnijim. Osnovna svrha energetskog sertifikata je pružanje informacija o potrošnji energije i energetskoj klasi objekta, čime se omogućava vlasnicima i korisnicima zgrada uvid u kvalitet zgrade sa stanovišta potrošnje energije i budućih troškova korišćenja, kao i poređenje sa zgradama koje pripadaju istom tipu objekata. Energetski sertifikat sadrži i dio koji sugerise na koji način energetska efikasnost objekta može biti unaprijeđena, odnosno o mogućim dodatnim mjerama za smanjenje potrošnje energije. Uvođenjem sertifikovanja zgrada stvara se jasnija slika na tržištu nekretnina o kvalitetu svake nekretnine. S obzirom na svoj informativni karakter, energetski sertifikat se može iskoristiti kao mehanizam za procjenu kvaliteta gradnje i uticati na cijenu nekretnine, odnosno njenu tržišnu konkurentnost.

- Proces energetskog sertifikovanja zgrada će proizvesti uticaj na sektor građevinarstva u dijelu u kojem zakon propisuje. Obaveze koje proističu iz zakona neće biti obaveza za postojeće zgrade, već će se primjenjivati na novoizgrađene objekte. Takođe obaveza pribavljanja energetskog

sertifikata je propisana vlasnicima objekata/djelova objekata koji se stavljaju na tržište sa ciljem pružanja informacija o energetske efikasnosti.

- Pribavljanje energetskog sertifikata ne može uticati na cijenu gradnje, s obzirom da ono za sobom povlači samo troškove energetskog pregleda zgrade koje sprovodi ovlašteno lice sa ciljem izrade sertifikata. Troškovi izrade sertifikata nijesu regulisani i očekuje se da oni budu na nivou cijena u zemljama regiona troškove snosi investitor odnosno vlasnik prostora koji je predmet sertifikovanja. Ovi troškovi se definišu na osnovu kvadrature i kompleksnosti samog objekta.
- Očekuje se će energetsko sertifikovanje zgrada izazvati povećanje broja ovlaštenih lica za vršenje energetskih pregleda na crnogorskom tržištu, a koja shodno Zakonu izdaju energetske sertifikate. Sticanje statusa ovlaštenog lica za vršenje energetskih pregleda zgrada podrazumijeva i pohađanje specijalizovane obuke koja se realizuje na Univerzitetu Crne Gore, a koju je u prethodnom period uspješno završilo preko 100 stručnih lica.
- Predmetnim zakonskim rješenjem se ne uvode nove obaveze već se samo unapređuje sistem energetskog sertifikovanja zgrada koji je ustanovljen 2014. godine. U pogledu administrativne procedure pribavljanje energetskog sertifikata predstavlja dodatnu obavezu za investitore u procesu gradnje objekata. Sa druge strane obzirom na svoj informativni karakter, investitori energetski sertifikat mogu iskoristiti kao mehanizam za ocjenu kvaliteta gradnje i povećati tržišnu konkurentnost objekta.
- Takođe, izmijenjeno zakonsko rješenje uvodi sistem kontrole kvaliteta sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade kojim će se obezbijediti transparentnost i vjerodostojnost izdatih sertifikata, troškovi kontrole kvaliteta izdatih sertifikata nijesu regulisani i očekuje se da oni budu na nivou cijena u zemljama regiona.
- Odredbe predmetnog zakona uvode pojmove "Princip energetska efikasnost na prvom mjestu" i energetsko siromaštvo, sa ciljem unapređenja oblasti energetske efikasnosti u Crnoj Gori i shodno obavezi usaglašavanja sa inoviranim Zakonom o energetici i EU zakonodavstvom.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**
- Za implementaciju predmetnih izmjena i dopuna nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. Podrška u vezi uspostavljanja sistema za energetsko sertifikovanje zgrada je obezbijeđena od strane Njemačke razvojne banke (KfW) u okviru projekta „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“.
- Implementacija predmetnih izmjena i dopuna ne predviđa međunarodne finansijske obaveze,
- Donošenje podzakonskih akata na osnovu propisa neće izazivati dodatne troškove u odnosu na važeće zakonsko rješenje.
- Kao što je navedeno nema budžetskih izdataka za primjenu predmetnih izmjena i dopuna. Procjenu budžetskih prihoda nije moguće dati zbog nepostojanja potrebnih podataka. Prihodi koji će se ostvarivati po osnovu izdatih sertifikata, a čija je visina definisana Pravilnikom o utvrđivanju visine naknade za izdavanje sertifikata o energetskim karakteristikama zgrada (Sl. List 67/2024) će se uplaćivati na

namjenski područni budžeta. Sredstva uplaćena na ovaj račun će se koristiti za održavanje nacionalnog softvera (MEEC),

• Izrada izmjena i dopuna na ovom nivou nije uključivala konsultacije sa Ministarstvom finansija, Propis će biti upućen na mišljene svim relevantnim institucijama a u koje spada i Ministarstvo finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Prilikom izrade predloženih izmjena i dopuna korišćena su uporedna iskustva zemalja članica Evropske energetske zajednice i Evropske unije. U radnu grupu za izradu predmetnog zakona su uključeni predstavnici Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine u dijelu odredbi koje se odnose na energetske sertifikovanje zgrada. Javni poziv za uključivanje predstavnika NVO sektora u radnu grupu je objavljen na sajtu Ministarstva energetike i rudarstva. Pristigle su dvije prijave, od kojih je jedna bila nepotpuna. Prijava NVO "Green home – Zeleni dom" je dostavljena shodno traženim kriterijumima, te je predstavnik ove NVO bio aktivno uključen u rad Radne grupe. Takođe u radu Radne grupe su učestvovali predstavnici Univerziteta Crne Gore i Evropske energetske zajednice.

Članom 52 stav 2 Zakona o državnoj upravi propisani su izuzetni slučajevi kada nije obavezno sprovođenje javne rasprave u pripremi zakona, i to: 1) kad se zakonom, odnosno strategijom uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbjednosti i godišnjeg budžeta; 2) u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima; 3) kod manjih izmjena zakona kojima se bitno drukčije ne uređuje neko pitanje.

Kako se ovim Predlogom zakona predlažu neznatne izmjene i dopune Zakona o efikasnom korišćenju energije, kojima se dopunjavaju definicije, preciziraju pojedine procedure i unapređuje kontrola kvaliteta, bez mijenjanja osnovnih instituta i pravne prirode zakona, ocijenjeno je da se radi o izmjenama manjeg obima u smislu citirane zakonske odredbe.

Predložene izmjene i dopune imaju usaglašavajući karakter sa pravnom tekovinom Evropske unije i planiranim aktivnostima iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a njihova izrada je prethodno konsultovana kroz stručne ekspertske diskusije, uključujući održavanje tematskog okruglog stola, na kojem su prikupljena mišljenja i sugestije relevantnih subjekata.

Imajući u vidu navedeno, odlučeno je da se za ovaj Predlog zakona ne sprovodi javna rasprava.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Potencijalne prepreke za implementaciju propisa se odnose na primjenu obaveze energetskog sertifikovanja zgrada za postojeće objekte koji se stavljaju na tržište. Kod novih objekata i kod objekata koji se rekonstruišu se ne očekuju problemi u primjeni jer Zakon propisuje da investitor dostavlja energetski sertifikat Stručnom nadzoru prije izrade konačnog izvještaja o izvršenom Stručnom nadzoru,
- Ministarstvo energetike i rudarstva će u svojstvu nadležnog subjekta za vršenje nadzora nad sprovođenjem ovog zakona i pratećih podzakonskih akata nastaviti sa realizacijom namjenskih projekata energetske efikasnosti u Javnom sektoru i jačanjem kapaciteta kod subjekata Javnog sektora.
- Glavni indikator uspješnosti primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije predstavlja ostvarena ušteda u energiji u sektoru zgradarstva u energiji a koja je utvrđena u okviru planiranih ušteda u sektoru zgradarstva. Kontrola uspješnosti sprovođenja energetskog sertifikovanja zgrada će se vršiti kroz kontrolu broja i kvaliteta izdatih sertifikata, a koje Ovlašćena lica za vršenje

energetskih pregleda dostavljaju u posebni Registar koji vodi Ministarstvo energetike i rudarstva

- Nadzor nad sprovođenjem Zakona kao i inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo energetike i rudarstva. Svi akteri relevantni za primjenu zakona dužni su izvještavati nadležno ministarstvo. Na taj način ostvariće se uvid u vezi primjene mjera energetske efikasnosti i po potrebi preuzima odgovarajuće Zakonom utvrđene mjere.

Datum i mjesto

9.12.2025. Podgorica

